

Ročník: tretí

Názov vyučovacej hodiny: **Priebeh sviatosti zmierenia**

Ciele vyučovacej hodiny:

Kognitívny cieľ:

1. Vedieť reprodukovať podobenstvo o mánotratnom synovi.
2. Pochopiť kresťanský pohľad na uznanie viny a odpustenie na podklade tohto podobenstva.
3. Osvojiť si priebeh sviatosti zmierenia.

Afektívny cieľ:

1. Stotožniť sa s mánotratným synom hľadajúcim cestu návratu k Otcovi.
2. Prijímať sviatosť zmierenia ako dar milosrdného Boha.

Psychomotorický cieľ:

1. Reflektovať vlastné zaobchádzanie s vinou.
2. Pravidelnou osobnou reflexiou formovať svoje mravné cítenie.

Kľúčové pojmy: hriech, spytovanie svedomia, ľútosť, predsavzatie, sviatosť zmierenia, pokánie

Obsahový štandard: hriech, cesta zmierenia medzi človekom a Bohom, sviatosť zmierenia

Výkonový štandard:

Žiak vie:

- reprodukovať podobenstvo o mánotratnom synovi a milosrdnom otcovi
- jednoduchým spôsobom vysvetliť kresťanský pohľad na vinu ako uznanie viny a odpustenie na základe tohto podobenstva
- osvojiť si priebeh sviatosti zmierenia
- prijímať sviatosť zmierenia ako dar
- oceniť sviatostnú formu pokáania
- pravidelnou osobnou reflexiou formovať svoje mravné cítenie
- podieľať sa na sviatosti zmierenia

Rozvoj kompetencií:

Komunikačné kompetencie:

Žiak

- chápe symbolické vyjadrovanie sviatosti zmierenia a vie ho verbálne komunikovať

Existenciálne kompetencie:

Žiak

- je otvorený pre kresťanský pohľad na vinu a odpustenie s vedomím skutočnosti, že Božia láska je silnejšia, ako ľudské previnenia
- vie popísať jednotlivé časti sviatosti zmierenia
- je pripravený aktívne sa podieľať na sviatosti zmierenia

Interpersonálne kompetencie:

- vie vyjadriť prejav ľútosti vhodnou formou

Pomôcky:

Obrazy Guerrino Pera:

„Istý otec mal dvoch synov“

„ Mladší z nich opustil Otca“

„ V ďalekom kraji premárnil dedičstvo“

„Ostal sám“

„Zatúžil za otcom“

„ Otec mu vyšiel v ústrety“

„Otec, už nie som hoden sa volať tvojím synom“

„Otec mu všetko odpustil“

„Znova v Otcovom dome“

Čistý papier veľkosti A4 rozdelený po šírke na tri časti a po dĺžke na šesť častí pre každého žiaka

Písacie potreby

Metódy: expozícia príbehu na obraze, rozhovor, stvárnenie príbehu pomocou živej tabule, výklad

Stratégia vyučovacej hodiny: kombinovaná

Forma práce: frontálna

Priebeh vyučovacej hodiny:

Úvod: (v úvodnej časti hodiny plníme 1. a 2. kognitívny cieľ)

Vzdialenou prípravou na hodinu je téma: „ Pozvanie na hostinu – obnovenie dôvery“ , s ktorou sa deti stretávajú v druhom ročníku. V tejto téme spoločne s Ježišom vstupujeme do domu milosrdného otca. Ježiš nám prostredníctvom príbehu ponúka stotožnenie sa s márnokratným synom, ktorému je odpustené bez zásluhy. Je mu odpustené skôr, ako sa vráti domov a poprosí otca o odpustenie. Syn - a my spolu s ním - dostávame novú šancu.

V treťom ročníku na túto tému nadväzuje téma „ Ježiš mi odpúšťa“. V rámci témy si deti majú uvedomiť, že vina je súčasťou života každého človeka. Môžu si hlbšie uvedomiť, ako bežne reagujeme na pocit viny sprevádzajúci previnenie, hriech. Spoločne hľadajú najčestnejší spôsob, ako by sa k vine mal postaviť každý človek. V závere témy je vysvetlená možnosť odpustenia hriechu prostredníctvom Cirkvi - ustanovenie sviatosti zmierenia a osvojenie si priebehu sviatosti zmierenia. Tieto dve dôležité témy sú vložené do jednej vyučovacej hodiny. Všimla som si, že deťom robí vážny problém osvojiť si jednotlivé časti sviatosti zmierenia. Preto som pripravila osobitnú hodinu s témou „Priebeh sviatosti zmierenia“. Vychádzala som z biblického príbehu o márnokratnom synovi, ktorý v sebe skrýva nielen postoj láskavého a milosrdného Otca, ale aj cestu zmierenia hriešnika s Otcom.

Minulý rok sme si rozprávali biblický príbeh o márnotratom synovi a milosrdnom otcovi. Ježiš porozprával toto podobenstvo, aby vysvetlil, aký postoj má náš nebeský Otec k hriešnikovi. Verím že si podobenstvo dobre pamätáte a budete ho vedieť porozprávať. Pomôžeme si obrazmi.

Obr. č. 1 : Guerrino Pera: „Istý otec mal dvoch synov“

Čo vidíte na obraze? (rozhovor)

Koľko synov mal otec v podobenstve?

Aká bola atmosféra v dome Otca?

Cítili sa v dome otca všetci dobre?

Obr. č. 2: Guerrino Pera: „ Mladší z nich opustil Otca“

Čo vidíte na obraze? (rozhovor)

Prečo syn opustil Otca?

Bol Otec rád, že syn odchádza?

Obr. č. 3: Guerrino Pera: „V ďalekom kraji premárnil dedičstvo“

Čo vidíte na obraze? (rozhovor)

Ako žil mladší syn v meste?

Akým spôsobom minul peniaze, ktoré dostal?

Obr. č. 4: Guerrino Perra: „Ostal sám“

Čo vidíte na obraze? (rozhovor)

Ako sa cíti mladší syn?

Ako je možné že teraz je sám?

Obr. č. 5: Guerrino Pera: „Zatúžil za otcom“

Čo vidíte na obraze? (rozhovor)

Akú prácu musel robiť mladší syn , aby prežil?

Na čo si spomenul vo svojej biede?

Nad čím rozmýšľal?

Ako sa rozhodol?

Čo urobil?

Obr. č. 6: Guerrino Pera: „Otec mu vyšiel v ústrety“

Čo vidíte na obraze? (rozhovor)

Čo cítil syn, keď sa vracal domov?

Ako sa správal otec, keď z diaľky uvidel prichádzať syna?

Obr. č.7: Guerrino Pera: „Otče, zhrešil som proti tebe, už nie som hoden volať sa tvojím synom“

Čo vidíte na obraze? (rozhovor)

Čo urobil syn, keď prišiel k otcovi?

Obr. č 8: Guerrino Pera: „Otec mu všetko odpustil“

Čo vidíte na obraze? (rozhovor)

Čo urobil otec?

Obr. č. 9: Guerrino Pera: „Znova v Otcovom dome“

Ako sa cítil otec, keď sa jeho syn vrátil?

Ako dal synovi najavo, že mu naozaj odpustil a že má z jeho návratu radosť?

Ako sa zachoval starší syn?

Ako reagoval otec na postoj staršieho syna?

Hlavná časť:

Toto podobenstvo je o márnotrattnom synovi a milosrdnom otcovi. Pamätáte sa, čo je podobenstvo? Je to vymyslený príbeh, ktorý Pán Ježiš rozprával ľuďom, aby lepšie pochopili dôležitú pravdu. Kto je v tomto podobenstve otec? (Boh Otec). Koho v tomto podobenstve predstavuje márnotrattný syn? (Každého človeka, ktorý neposlúcha Boha, nedôveruje mu.) Často sa to stáva aj nám. V podobenstve milosrdný Otec odpúšťa márnotrattnému synovi, s láskou ho očakáva a teší sa z jeho návratu. Prvou dôležitou pravdou, ktorú chcel odovzdať Pán Ježiš svojim poslucháčom - a teda aj nám - je radostná zvesť o tom, že Boh je pre nás, hriešnikov milosrdným a odpúšťajúcim Otcom. V tomto podobenstve je však skrytá aj ďalšia nemenej dôležitá pravda - **ako má vyzerat' moja cesta zmierenia s Bohom?** Ideme sa učiť od márnotrattného syna ako sa treba vracat' späť do domu Otca.

Spolu s deťmi opakujeme podobenstvo pomocou živej tabule. Každé dieťa dostane papier rozdelený po šírke na tri časti , po dĺžke na šesť častí. Učiteľ si rovnako rozdelí tabuľu. Do prvého stĺpca kreslíme príbeh márnotrattného syna a vpisujeme kľúčové slová popisujúce správanie syna. Do tretieho stĺpca kreslíme a vpisujeme kľúčové slová popisujúce správanie Otca. Do stredného stĺpca píšeme kľúčové slová našej cesty zmierenia. V tejto časti hodiny dosahujeme 1. a 2. afektívny cieľ a 3. kognitívny cieľ.

Prvý riadok: Syn odchádza z domu otca. Odnáša si peniaze. Myslí si, že nájde radosť a pohodu v ďalekom meste. Otec ho prehovára, ale syn ho neposlúchne, nedôveruje mu. (deti kreslia jednoduchú postavu syna držiaceho mešec a odmietajúceho otvorené náručie otca.) K postavičke pripisujú slová: odišiel od otca, nepočúval ho, všetko minul. Do tretieho stĺpca kreslíme jednoduchú postavu otca s otvoreným náručím. Najdôležitejší je stredný stĺpec. Pýtame sa detí, kedy sa správame ako syn v príbehu? Keď nepočúvame vo svojom svedomí Boha a spravíme niečo zlé – použijeme svoje ruky, nohy, oči, ústa, oči nesprávnym, zlým spôsobom, rozhodneme sa nepočúvať svoje svedomie a neposlúchnem to, čo nám Boh hovorí. Takéto správanie nazývame **hriechom**. Do stredného stĺpca kreslíme srdce, ktoré je zatemnené hriechom.

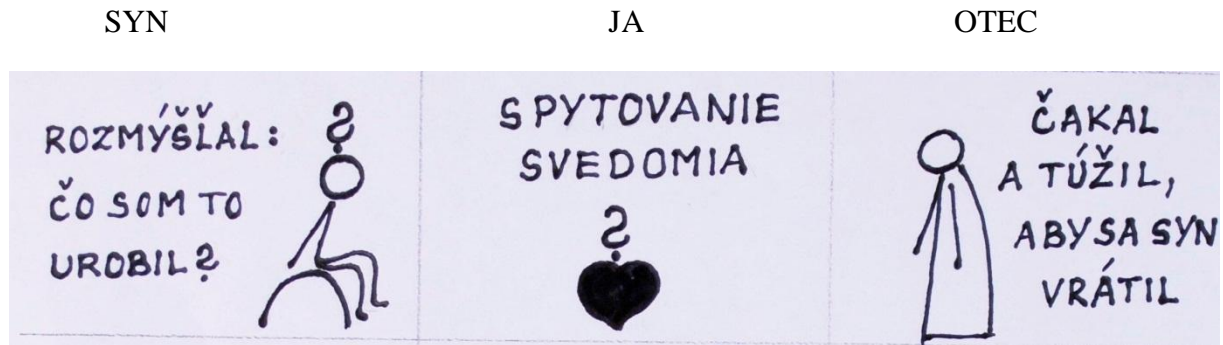
SYN

JA

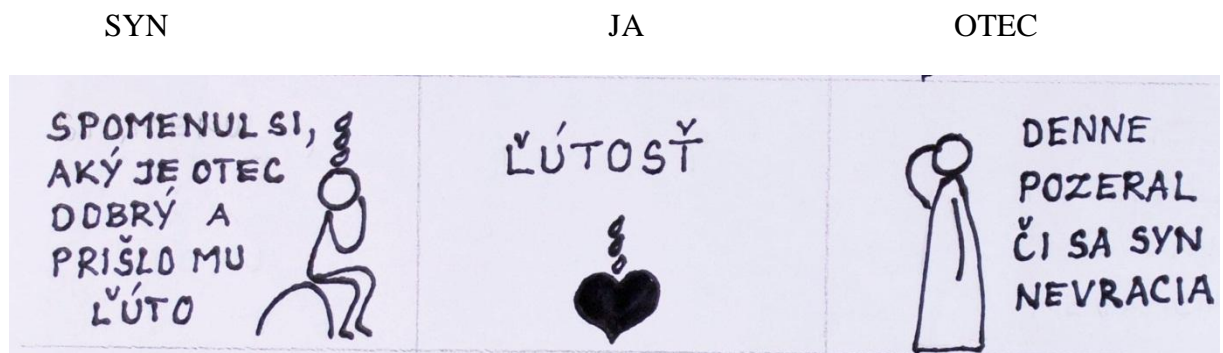
OTEC

Druhý riadok: Priatelia ho opustili, musel pást' prasatá, rozmýšľal – čo som to urobil? Kreslíme sediacu postavu syna s otáznikom. Vpisujeme slová: rozmýšľal – čo som to urobil? Čo sa naučíme od syna? Prvým krokom zmierenia je, že rozmýšľam, kedy som sa nezachoval ako Božie dieťa, v čom som neposlúchol Boha. Takéto premýšľanie nazývame **spytovanie svedomia**. Do stredného stĺpca kreslíme srdce s otáznikom. Do tretieho stĺpca kreslíme postavu otca a vpisujeme slová: otec čakal a túžil, aby sa syn vrátil. Syn v podobenstve nevedel, že ho otec túžobne očakáva. My to však už vieme ...

Tretí riadok: Do prvého stĺpca vpisujeme slová: Spomenul si, aký je otec dobrý a prišlo mu ľúto. Kreslíme postavu syna so slzami. Čo sa naučíme od syna? Uvedomím si, aký je Boh ku mne dobrý a oľutujem svoju neposlušnosť. Do stredného stĺpca vpisujeme slovo **ľútosť** a kreslíme srdce so slzami. Ľútosť je bolesť duše nad hriechmi, ďalší krok na mojej ceste zmierenia. Do tretieho stĺpca kreslíme postavu čakajúceho otca a vpisujeme slová: otec vychádzal von a pozeral, či sa syn nevracia.

Štvrtý riadok: Do prvého stĺpca vpisujeme slová. Syn sa rozhodol - pôjdem za otcom a odprosím ho. Kreslíme kráčajúcu postavičku s výkričníkom, ktorý má zdôrazňovať rozhodnutie. V treťom stĺpci kreslíme otca s otvoreným náručím a vpisujeme slová: otec zďaleka uvidel syna a vyšiel mu v ústrety. Čo sa naučíme od syna? Do stredného stĺpca vpisujeme slovo **predsavzatie**. Rozhodnem sa – nechcem viac hrešiť. Hľadám riešenie – ako to urobím, aby sa tento hriech neopakoval?

SYN

JA

OTEC

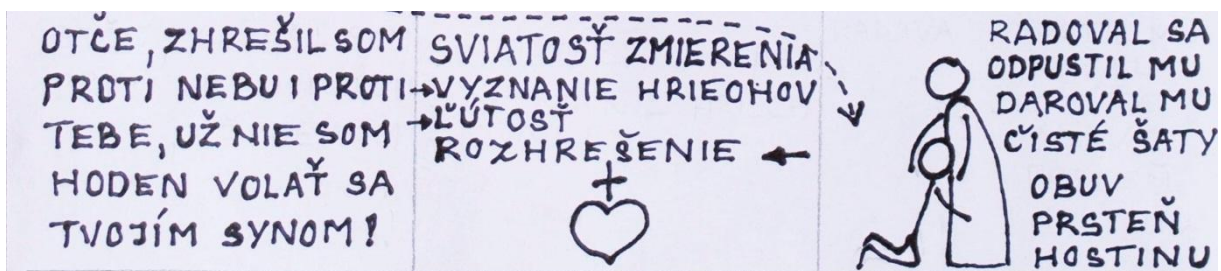

Piaty riadok: Šípkou naznačíme synovu cestu k otcovi. Syn kľučí pred otcom a otec ho s láskou objíma. Do prvého stĺpca vpisujeme synove slová , ktoré sú vyznaním hriechu a vyjadrením ľútosti: *Otče, zhrešil som proti nebu i proti tebe, už nie som hoden volať sa tvojím synom.* Do tretieho stĺpca vpisujeme otcovu odpoveď: Otec mu odpustil, daroval čisté šaty, prsteň , obuv a vystrojil hostinu, lebo sa radoval, že sa mu vrátil stratený syn. Čo sa naučíme od syna? Vstaneme, pôjdeme ku kňazovi (ako sme si hovorili minulú hodinu, on sprostredkuje zmierenie medzi nami a Bohom), kľakneme si na kolená a vyznáme svoje hriechy. Kňaz ti aj poradí, ako napraviť to, čo si pokazil. Povie ti, aký skutok pokánia máš urobiť . Môže to byť náhrada škody, náprava vzťahov, modlitba. Po vyznaní hriechov a ľútosti ti dáva rozhrešenie. Je to modlitba, v ktorej prosí Boha aby ti daroval čisté rúcho – čisté srdce. Keď kňaz robí pred tebou znak kríža, ty sa prežehnaj. V tejto chvíli ťa Boh objíma a prijíma k sebe tak, ako objal a prijal milosrdný otec svojho syna, keď sa vrátil domov. Boh pracuje v tvojej duši – čistí ju od hriechov. Do stredného stĺpca vpisujeme slová **sviatosť zmierenia, vyznanie hriechov s ľútosťou, rozhrešenie.** Šípkou zdôrazníme, že márotnatný syn prináša vyznanie hriechov a ľútosť a Otec dáva rozhrešenie.

SYN

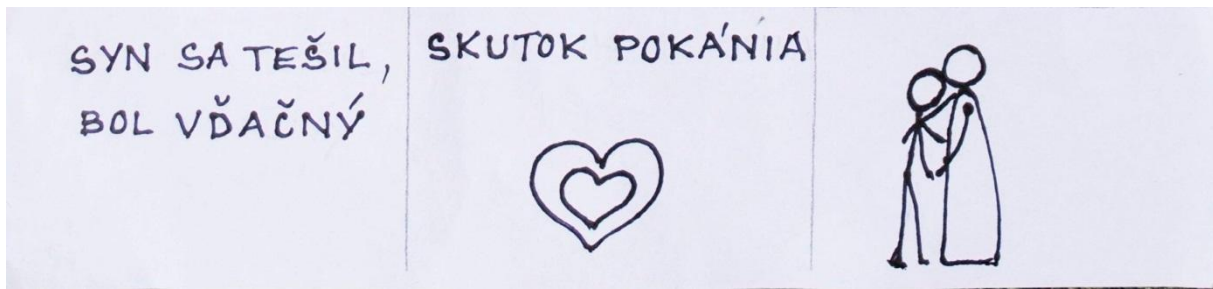
JA

OTEC

Šiesty riadok: Synovo srdce sa po odpustení naplnilo radosťou, určite sa hneď poďakoval otcovi a snažil sa napraviť, čo pokazil. Čo sa od neho naučíme? Naše srdce by sa tiež malo naplniť radosťou a vďačnosťou za odpustenie. Preto si v kostole kľakneme pred bohostánkom, poďakujeme Ježišovi za dar odpustenia a čo najskôr vykonáme skutok pokánia, ktorý nám dal kňaz vykonať. Kreslíme syna stojaceho vedľa otca a v strednom stĺpci kreslíme čisté srdce ukryté vo veľkom Božom srdci.

Celkový vzhľad živej tabule:

SYN	JA	OTEC
ODIŠIEL OD OTCA NEPOČÚVAL HO VŠETKO MINUL 	HRIECH 	
ROZMÝŠĽAL: ČO SOM TO UROBIL? 	SPYTOVANIE SVEDOMIA ? 	ČAKAL A TÚŽIL, ABY SA SYN VRÁTIL
SPOMENUL SI, AKÝ JE OTEC DOBRY A PRIŠLO MU LÚTO 	ĽÚTOŠŤ 	DENNE POZERAL ČI SA SYN NEVRACIA
ROZHODOL SA: PÔJDEM ZA OTCOM A ODPROSÍM HO 	PRE DSAVZATIE 	ZĎALEKA UVIDEL SYNA A VYŠIEL MU V ÚSTRETY
OTČE, ZHREŠIL SOM PROTI NEBU I PROTI TEBE, UŽ NIE SOM HODEN VOLAŤ SA TVOJÍM SYNOM! 	SVIATOSŤ ZMIERENIA → VYZNANIE HRIECHOV → LÚTOŠŤ → ROZHREŠENIE 	RADOVAL SA ODPUSŤIL MU DAROVAL MU ČISTÉ ŠATY OBUV PRSTEŇ HOSTINU
SYN SA TEŠIL, BOL VĎAČNÝ	SKUTOK POKÁNIA 	

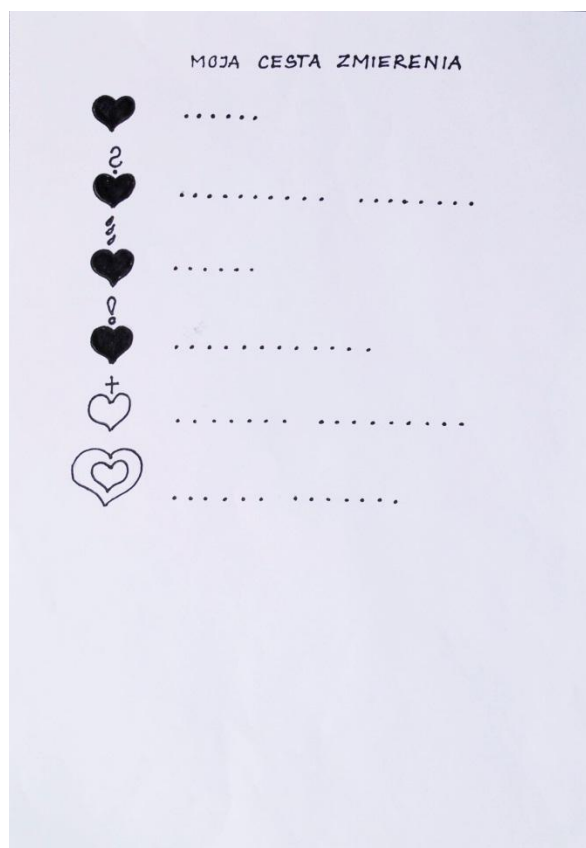
Záver - Zhrnutie: V podobenstve o márnratnom synovi a milosrdnom otcovi nám Pán Ježiš odovzdáva dve pravdy týkajúce sa viny a odpustenia. Prvá je radostná pravda o láskavom a milosrdnom Bohu, ktorý túži po návrate každého hriešnika. Druhá nám hovorí o

ceste zmierenia medzi človekom a Bohom. Podľa podobenstva musí byť súčasťou tejto cesty spytovanie svedomia, ľútosť, predsavzatie, sviatosť zmierenia (vyznanie hriechov, ľútosť, rozhrešenie) a pokánie – čiže vďačnosť a snaha o nápravu toho, čo sa pokazilo.

Domáca úloha: Každý večer sa zamyslieť nad prežitým dňom, spomenúť si, kedy som sa nezachoval ako Božie dieťa, oľutovať a porozmýšľať, ako by som sa mohol vyvarovať takéhoto správania. (domáca úloha je naplnením 2. psychomotorického cieľa)

Modlitba: Pane Ježišu, ďakujem Ti za dar sviatosti zmierenia. Osvieť môj rozum, aby som svoje hriechy spoznal. Dotkni sa môjho srdca, aby som ich úprimne oľutoval. Daruj mi odvahu a pokoru, aby som ich vyznal. Posilni moju vôľu, aby som sa naozaj polepšil.

Nasledujúcu hodinu začneme otázkou, či deti splnili domácu úlohu. Nakreslíme na tabuľu len symboly zo stredného stĺpca (zatemnené srdce, srdce s otáznikom, srdce so slzami, srdce s výkričníkom, čisté srdce a srdce ukryté vo veľkom Božom srdci a vyzveme deti, aby podľa týchto symbolov opísali cestu zmierenia medzi človekom a Bohom.

Zoznam príloh:

1. 9 ks farebných obrázkov (Guerrino Pera)
2. Pamäťové médium s distančnou prácou a prezentáciou
3. Prezentácia v tlačenej forme

Použitá literatúra:

1. CESTA DÔVERY

Metodická príručka katolíckeho náboženstva pre 2. ročník základných škôl
Katolícke pedagogické a katechetické centrum , n. o.
Spišská Nová Ves, 2009

2. CESTA VIERY

Metodická príručka katolíckeho náboženstva pre 3. Ročník základných škôl
Katolícke pedagogické a katechetické centrum, n. o.
Spišská Nová Ves, 2010

3. KURIKULUM

predmetu náboženstvo / náboženská výchova pre základné školy, stredné školy,
štvorročné gymnáziá a osemročné gymnáziá, dvojročné nadstavbové stredné školy
Katolícke pedagogické a katechetické centrum, n. o.
Spišská Nová Ves, 2010